

Биология

PISAга йўналтирилган тест

5 - синф

<p>Ўнг томондаги матнни ўқинг.</p> <p>Тўп қиздирилганда эластик бўлиб қолади, унинг ичидағи ҳаво ҳажми билан нима содир булади?</p> <p>Тахмин қилинг</p> <hr/>	<p>Мактабдаги тажрибалар.</p> <p>Жисмоний тарбия дарсида Талантбек ва Амина бурчакда тўплари бор саватни кўрдилар. Саватнинг тубидаги битта тўпнинг шакли ўзгарган эди. Талантбек тўпни кўлига олди, у бутун эди, ундан ҳаво чиқмади, лекин босилганда у қисиларди. Қизиқ, нима учун бундай бўлди экан а?</p> <p>Аминанинг эслатишича, одамлар қадим замонлардан бери модданинг майда заррачалардан иборат эканлигини билишган. Қадимги юонон файласуфи Демокрит 2500 йил олдин табиатдаги барча жисмлар энг кичик, кўринмас, ҳеч нарсани ўтказмайдиган, бўлинмас, доим ҳаракатланувчи зарралардан иборат деган фикрни билдирган.</p> <p>Улар салқин хонадан чиқишиди. Ташқарида ҳаво жуда иссиқ эди. Қуёшда туриб тўп янада эластик бўлиб, юмалоқ шаклга эга бўлиб қолди. Бундай тўп билан ўйнаш анча яхши.</p> 						
<p>Топшириқ тавсифи</p> <ul style="list-style-type: none">• Табиий фанлар заводхонлиги• Баҳолашнинг таркибий соҳаси: жисмоний тизимлар• Баҳолашнинг компетентлилийк соҳаси: ҳодисаларни илмий тушунириш• Контекст: вазифанинг таълимий• Мураккаблик даражаси: ўртача• Жавоб формати: батафсил жавоб• Баҳолаш обьекти: қабул муаллифи матннинг бўлинмасининг тушуниш.• Баҳолаш обьекти: қабул фойдаланган таркибий мақсадини• Максимал Балл:1	<p>Баҳолаш тизими</p> <table border="1"><thead><tr><th>Балл</th><th></th></tr></thead><tbody><tr><td>1 Балл</td><td>Мумкин бўлган жавоблар:<ol style="list-style-type: none">1. Тўп қуёшда қиздирилганда, ичидағи ҳаво ҳажми ортади2. Қиздирилганда ҳаво молекулалари тезроқ ҳаракатлана бошлади, шунинг учун ҳажм ошади.</td></tr><tr><td>0</td><td>бошқа жавоб танланган ёки жавоб йўқ</td></tr></tbody></table>	Балл		1 Балл	Мумкин бўлган жавоблар: <ol style="list-style-type: none">1. Тўп қуёшда қиздирилганда, ичидағи ҳаво ҳажми ортади2. Қиздирилганда ҳаво молекулалари тезроқ ҳаракатлана бошлади, шунинг учун ҳажм ошади.	0	бошқа жавоб танланган ёки жавоб йўқ
Балл							
1 Балл	Мумкин бўлган жавоблар: <ol style="list-style-type: none">1. Тўп қуёшда қиздирилганда, ичидағи ҳаво ҳажми ортади2. Қиздирилганда ҳаво молекулалари тезроқ ҳаракатлана бошлади, шунинг учун ҳажм ошади.						
0	бошқа жавоб танланган ёки жавоб йўқ						

Үнг тарафдаги матнни ўқинг.

Шишани иссиқ сувга солиб қиздирилса нима бўлишини ўйлаб кўринг?

А) пуфак бироз шишади
Б) хеч нарса бўлмайди
В) пуфак яна ҳам шишади
Д) пуфак шиша ичига сўрилади

Мактабдаги тажрибалар.

Жисмларни киздирганда ва совитганда уларнинг ҳажми ўзгаради. Талантбек ва Амина ҳар хил ҳароратда ҳаво ҳажмининг ўзгариши билан тажриба ўтказишга қарор қилишди.

Болалар шиша иссиқ сувга солиб қиздирилса, унга кийдирилган пуфак билан нима содир бўлишини текширмоқчи бўлдилар

Топшириқ тавсифи

- Табиий фанлар заводхонлиги
- Баҳолашнинг таркибий соҳаси: жисмоний тизимлар
- Баҳолашнинг компетентлик соҳаси: ҳодисаларни илмий тушунтириш
- Контекст: вазифанинг илмий тушунтириш
- Мураккаблик даражаси: ўртача
- Жавоб формати: битта тўғри жавобни танлаш билан
- Максимал Балл: 1

Баҳолаш тизими

1	жавоб А
0	бошқа жавоб танланган ёки жавоб йўқ

Ўнг тарафдаги матнни ўқинг.

Шиша қиздирилганда пуфак билан шишанинг ҳаво молекулалари орасидаги масофа қандай ўзгаради?

Жавобни ёзинг _____

Мактабдаги тажрибалар.

Жисмлар қиздирилганда ва совитилганда уларнинг ҳажми ўзгаради. Талантбек ва Амина ҳар хил ҳароратда ҳаво ҳажми билан тажриба ўтказишга қарор қилишди.

Болалар, агар шишани иссиқ сувга солиб қиздирилса, шишага кийдирилган пуфак билан нима содир бўлишини синааб кўрмоқчи бўлдилар

Топшириқ тавсифи

- Табиий фанлар заводхонлиги
- Баҳолашнинг таркибий соҳаси: жисмоний тизимлар
- Баҳолашнинг компетентлилик соҳаси: ҳодисаларни илмий тушунтириш
- Контекст: вазифанинг илмий
- Мураккаблик даражаси: ўртача
- Жавоб формати: батафсил жавоб
- Максимал Балл: 1

Баҳолаш тизими

Баллари	
1	молекулалар орасидаги масофа ошди
0	бошқа жавоб ёзилган ёки жавоб йўқ

<p>Үнг тарафдаги матнни ўқинг.</p> <p>Агар ҳалқадан иссик металл түп ўтказилса нима бўлади? Тўп ҳалқадан эркин ўта оладими ва нима учун?</p> <p>Жавобингизни ёзинг</p> <hr/>	<p>Мактабдаги тажрибалар</p> <p>Амина ва Талантбекни каттиқ жисмларни қиздириш ва совитиш жараёнида уларнинг хажми қандай ўзгариши қизиқтириб қолди. Бунинг учун улар табиатшунослик дарсида тажриба ўтказдилар.</p> <p>Улар металл тўпни штативга ўрнатдилар ва тўпнинг ҳалқадан эркин ўтишига ишонч ҳосил қилдилар.</p> <p>Ўқитувчи ёрдамида Амина ва Талантбек металл тўпни қиздирдилар.</p> 								
<p>Топшириқ тавсифи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Табиий фанлар саводхонлиги • Баҳолашнинг таркибий соҳаси: жисмоний тизимлар • Баҳолашнинг компетентлилик соҳаси: ҳодисаларни илмий тушунириш • Контекст: вазифанинг таълимий • Мураккаблик даражаси: ўрта • Жавоб формати: очиқ жавоб • Баҳолаш обьекти: қабул муаллифи фойдаланган матннинг таркибий бирлигининг мақсадини тушуниш. • Максимал Балл: 1 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2">Баҳолаш тизими</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Балл</td><td></td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td><td>қиздирилганда тўпнинг ҳажми ошади ва ва у ҳалқадан ўтмай қолади</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td><td>бошқа жавоб ёзилади ёки жавоб йўқ</td></tr> </tbody> </table>	Баҳолаш тизими		Балл		1	қиздирилганда тўпнинг ҳажми ошади ва ва у ҳалқадан ўтмай қолади	0	бошқа жавоб ёзилади ёки жавоб йўқ
Баҳолаш тизими									
Балл									
1	қиздирилганда тўпнинг ҳажми ошади ва ва у ҳалқадан ўтмай қолади								
0	бошқа жавоб ёзилади ёки жавоб йўқ								